

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrastilové a JUDr. Milady Tomkové v právní věci **žalobce: A. J.**, zastoupen JUDr. Zdeňkem Sochorcem, advokátem, se sídlem Uherské Hradiště, V Teničkách 614, proti **žalované: Všeobecná zdravotní pojišťovna, rozhodčí orgán**, se sídlem Praha 3, Orlická 4/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2005, č. j. 12 Cad 48/2004 - 107, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

takto:

Kasační stížnosti žalobce **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Všeobecné zdravotní pojišťovny, rozhodčího orgánu, ze dne 2. 6. 2004, č. j. 10118/01/Sa, ve spojení s rozhodnutím Všeobecné zdravotní pojišťovny, Okresní pojišťovny v Uherském Hradišti, ze dne 3. 8. 2001, č. j. 2140100479.

Odůvodnění:

Kasační stížností se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora označeného rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované, která zamítla stěžovatelovo odvolání proti platebnímu výměru VZP, Okresní pojišťovny v Uherském Hradišti, ze dne 3. 8. 2001, č. j. 2140100479, kterým bylo uloženo stěžovateli zaplatit penále za nehrazení pojistného v letech 1996 a 1997, které k 31. 5. 2001 činilo částku 194 314 Kč.

Stěžovatel současně navrhl, aby soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Nejvyššímu správnímu soudu je známo z úřední činnosti (viz soudní spis Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 Ads 16/2006), v čem spatřuje stěžovatel nenahraditelnou újmu, která by mu výkonem rozhodnutí nastala; tyto okolnosti spočívají ve finanční situaci stěžovatele jako osoby samostatně výdělečně činné, zabývající se kovovýrobou. V důsledku nedostatku zakázek v této oblasti podnikání, hledal stěžovatel novou náplň pro svou firmu a své zaměstnance, začal zavádět novou výrobu (výrobu medailí, erbů, desek a suvenýrů), a to na speciálním stroji - gravírovacím zařízení, přičemž kupní cena tohoto stroje byla 1 065 000 Kč, přičemž stroj je placen formou leasingu po dobu 36 měsíců, měsíční splátka činí cca 32 000 Kč, a to až do 1. 7. 2006. V roce 2005 představovaly náklady na výrobu medailí cca 300 000 Kč, přičemž odbyt těchto výrobků zatím nenastal. Stěžovatel v roce 2005

tak podnikal se ztrátou (soudu doložil daňové přiznání za rok 2005); jestliže náklady činily v roce 2005 podle tvrzení stěžovatele cca 3 800 000 Kč, tržby pak cca 3 600 000 Kč, pak částka, kterou má z titulu pojistného na zdravotní pojištění, a to včetně penále, jehož výše je soudu z úřední činnosti známa, představuje cca 10 % ročního obrátu stěžovatele - v jeho případě pak lze s ohledem na stav hospodaření, jak jej předestřel zdejšímu soudu, považovat zaplacení penále ve výši 194 314 Kč spolu s dlužným pojistným, dohromady cca 300 000 Kč, za okolnost, která by pro něho mohla znamenat nenahraditelnou újmu. Reálnou hrozbu zániku stěžovatele jako osoby samostatně výdělečně činné nutno považovat za újmu, která je nezvratná a zásadně se týká esenciálních zájmů a postavení stěžovatele, a proto ji nutno považovat za nenahraditelnou.

Nejvyššímu správnímu soudu je rovněž známo z úřední činnosti, že žalovaná ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku poukázala na úpravu, podle níž (§ 53 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb.) je platební výměr vykonatelný bez ohledu na právní moc, jestliže od jeho doručení uplynulo 15 dnů. Tím je podle žalované vyjádřen veřejný zájem na výběru pojistného bez zbytečného odkladu - žalovaná se proto domnívá, že není dán důvod pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s., které se užije přiměřeně, stanoví, že soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává odkladný účinek žalobě, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nenahraditelnou újmu, přiznání odkladného účinku se nedotkne nepřiměřeným způsobem nabytých práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem. Podle § 73 odst. 3 s. ř. s. se přiznáním odkladného účinku pozastavují do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.

Procesní podmínky vztahující se k přiznání odkladného účinku jsou naplněny, neboť stěžovatel o přiznání odkladného účinku požádal, žalovaná se k tomuto návrhu měla možnost vyjádřit.

Nejvyšší správní soud pak musel posoudit, zda jsou naplněny podmínky hmotněprávní, tj., zda výkon rozhodnutí by znamenal pro stěžovatele nenahraditelnou újmu, zda se přiznáním odkladného účinku nezasáhne nepřiměřeným způsobem do nabytých práv třetích osob a přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem.

Stěžovatel odůvodnil žádost o přiznání odkladného účinku svou nepříznivou ekonomickou situací, při níž by neprodlené vymáhání penále pro něj mohlo být likvidační. Nejvyššímu správnímu soudu je rovněž známo z úřední činnosti, že v souvislosti s dlužným penále bylo stěžovateli vyměřeno dlužné pojistné, v úhrnné částce cca 300 000 Kč.

V projednávané věci shledal Nejvyšší správní soud žádost stěžovatele o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti důvodnou, a to s ohledem na skutečnost, že povinnost zaplatit penále a pojistné by mohla ohrozit samotnou existenci stěžovatele jako ekonomického subjektu a zásadně ohrozit jeho podnikání. Reálnou hrozbu zániku stěžovatele jako podnikatele nutno považovat za újmu, která je nezvratná a lze ji po právu vnímat jako nenahraditelnou. Nejvyšší správní soud proto shledal, že podmínky pro povolení odkladu vykonatelnosti na straně stěžovatele jsou dány.

Pokud jde o tvrzení žalované o veřejném zájmu na výběru pojistného, nelze s ním souhlasit. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti dojde pouze k odložení vykonatelnosti správního rozhodnutí do doby, než Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodne. Stěžovatel tedy bude povinen doměřené pojistné a penále zaplatit, a to v případě, že jeho kasační stížnost nebude úspěšná. Veřejný zájem na výběru pojistného včetně penále na zdravotní pojištění ohrožen není, neboť jeho výběr je pouze odložen (ostatně správní rozhodnutí bylo vykonatelné od roku 2001), a nikoli znemožněn. Přiznání odkladného účinku se tak veřejného zájmu nedotkne a nebudou dotčena ani práva třetích osob. Jsou tak naplněny i ostatní hmotněprávní podmínky. Nejvyšší správní soud proto neshledal důvod odepřít dobrodiní zákona a odkladný účinek kasační stížnosti přiznal. V souladu s již publikovanou judikaturou zdejšího soudu (srov. usnesení publikované pod č. 786/2006 Sb. NSS) pak rozsah odkladného účinku vymezil tak, že se jeho přiznáním pozastavují až do skončení řízení účinky rozhodnutí žalované a s ním související rozhodnutí orgánu I. stupně. Ve vztahu k rozhodnutí městského soudu nebylo důvodu kasační stížnosti odkladný účinek přiznávat.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. května 2006

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu